

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkah ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravništvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto mesečno K 2.00, polletno K 10.00, četletno K 5.00, mesečno K 1.70. Za inozemstvo celoletno K 30.00. — Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravništvo je v Frančiškanski ulici 8. Opolisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravništvu. Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 303.

5. oktober.

Dne 5. oktobra se snide avstrijski državni zbor k rednemu jesenskem zasedanju. Lahko mirno trdimo, da bo to parlamentarno zasedanje eno najvažnejših in najpomembnejših, kar smo jih doživeli v času avstrijskega parlamentarizma.

V prejšnjih avstrijskih parlamentih so igrala glavno vlogo narodnostna in politična vprašanja, ki so zavirala vsako redno delo, ki so razburjala politične strasti do skrajnih mej parlamentarizma. Od Badenija pa do zadnjih parlamentarnih kravalov, ki jih je izzval Bienenrth svojim režimom ni prišel parlament do nikakega pozitivnega uspeha, preivalo se je semintja, brskale se malenkosti, reševala vprašanja enodnevne pomena, pa naj je bilo v kurialnem ali pa ljudskem parlamentu.

Ali vse prilike kažejo, da avstrijski parlament v prihodnjem zasedanju ne bo več pozorišče narodnostnih bojov, nova vprašanja bodo tvorila debate in lahko se trdi, da pod pezo teh vprašanj trpi vse avstrijsko prebivalstvo.

Beda, pomanjkanje, draginja, ki prevzema čimdalje bolj mar po Avstriji vsled zavožene kapitalistično-agrarne politike, bodo glavni in edini predmet, ki da avstrijskemu parlamentu novo lice! Približuje se zima, ki je nižji in osrednji sloji pričakuje s strahom; in ta strah je našel svoj prvi odziv v nedeljskih nemirih na Dunaju.

Kaj je kričala razburjena in gladna množica, ki je priletela iz predmestnih okrajev pred dunajski rotovž? Lačni smo, kruha nam dajte! In zvečer ko so prikipele ljudske strasti do vrhunca, ko je nastopalo vojaštvo proti množici, gradile so se barikade, demolirala poslopja, čuli so se značilni klici: Živela revolucija!

Kako je bilo že takrat, ko se je peljal debelorejeni francoski kralj Ludvik XVI. po pariških ulicah; ali ni obkrožila množica voza, ali ni klicala, dajte nam kruha?

In iz teh ključev, ki so pomenjali pomanjkanje, ki so označevali strah pred bližnjo bodočnostjo, razvili so se drugi klici, nastala je francoska revolucija, ona grozna a vendar osrečujoča epoha za francoski narod.

Glad, beda, pomanjkanje, to so oni grozni motivi, ki njegajo človeku zavest, ki njega boj za obstanek tirajo do skrajnih mej močovitosti.

Avstrijska politika in parlamentarizem, ki nista poznala nikdar socialnega dela, ki sta vodila iz sebičnih in političnih nagibov vedno in vedno le protiljudsko politiko, edina ta dva sta kriva sedanje politične situacije, ko se lahko zgodi, da bo gladno ljudstvo na cesti reševalo socialna vprašanja, ker avstrijska vlada je pritrla prebivalstvo do skrajnega sredstva, do samopomoči.

Ljudska duša se prebuja tudi v Avstriji, tudi v naši premilni domovini je spoznalo sicer pohlevno in mirno prebivalstvo, da tako ne gre naprej,

da je treba takojšnje in korenite remedure.

Nedeljski dunajski izgredi so bili prvi memento odločujočim faktorjem, ki pa seveda, kakor je stara zgodovinska navada, neupoštevajo namerne in dalekosežnosti takih dogodkov, v samozvesti, ki meji na blaznost, v zanašanju na oboroženo moč mislijo, da so taki izgredi inscenirani od te ali one politične stranke. Naj se obsojajo taki izgredi na ta ali oni način neizbrisno dejstvo je in ostane, da ti izgredi značijo in dokazujejo razpoloženje med ljudstvom, ki ga je strah sedanosti in bodočnosti. To je dejstvo, ki ga ni utajiti.

Sedaj nastane vprašanje, ali more iti tako naprej, ali bo avstrijski parlament spoznal skrajno potrebo, da se pomore ljudstvu, saj to je edina pot, ki se po nji more pomiriti prebivalstvo, da se prepreči nadaljevanje dunajskih izgredov ne samo na Dunaju, ampak po vsi državi.

Kdo naj vodi avstrijsko politiko ali avstrijski parlament s svojo sestavo ali pa ulla z nasilstvi in grozodejstvi? Na parlamentu je sedaj odločanje in izbire med tema dvema možnostima, posledice bo pa nosil parlament in ona vlada, ki ji je parlament orodje v slepo dosego njenih ciljev.

To je politična perspektiva, ki se naj odpira pred očmi vsakega, ki se zanima in ki mu je na srcu blagostanje prebivalstva, to je pa tudi jasna slika politične situacije v Avstriji. Zastopniki, ki se zbero dne 5. oktobra v parlamentu in to na onem Ringu, kjer so se začele nedeljske demonstracije, ki so se končale na tako grozen način, naj si bodo v svesti, da jih kliče k delu, in to k resnemu delu, k nemudni od pomoči, ljudski zastopniki bodo odgovorni za vse, kar se sklne v parlamentu, zato naj s svojo poslušnostjo proti ljudski vladni isti ne dajo prilike in možnosti, razburjati prebivalstvo do skrajnosti, naj ne pomagajo vladi tirati prebivalstva na ulico, kjer bo govorilo in to govorilo po svojo!

Ako se vlada protivi ljudskim zahtevam iz enostavnih političnih razlogov, tedaj naj vedo ljudski zastopniki voliti med političnimi intrigami raznih Aehrenthalov in med ljudskimi potrebami, ker sicer ne zaslužijo imena ljudskih zastopnikov in ljudstvo bo vedelo obračunati tudi z njimi, kakor je znalo v zgodovini obračunati z njimi, ki so hoteli igrati ljudske tribune, a so bili največji sleparji in izkoriščevalci!

Sedaj je čas, da se pokaže politična zrelost, skrb za ljudske koristi. Kdor zamudi to priliko, šlo bo ljudstvo preko njega samo na dnevni red!

Danes zvečer ob 8. uri na vseučiliški shod v „Mestni dom“. Govorita poslanec dr. V. Ravničar in vseučiliški docent dr. M. Rostohar.

Dijaška vprašanja.

Včeraj in danes se vrši II. zaupni sestanek narodno-radikalnega dijaštva. Na programu so nekatera važna dijaška vprašanja, ki jih mora dijaštvo rešiti zase, da si jasno pregleda svoj razvoj in si začrta nadaljnjo pot. Ako bi dijaštvo ne zborovalo, bi to pomenilo stagnacijo v delu in v nazorih, zborovanje pa pomeni resno voljo razrešiti vprašanja, ki jih je prinesel s seboj čas. Na programu II. zaupnega sestanka so referati, ki naj določijo razmerje narodno-radikalnega dijaštva do drugih dijaških organizacij in do posameznih strank. Ta vprašanja so bila važna takoj v začetku narodno-radikalnega gibanja — in so se takrat tudi razrešila in izrazila v programu — toda čas je prinesel s seboj, da so ta vprašanja postala zopet važna. Zato vidimo na programu referate: Narodno-radikalno dijaštvo in narodno-napredno dijaštvo. — Narodno-radikalno dijaštvo in socialna-demokracija. — Starejšinstvo. — Organizacija. To so torej vprašanja, ki morebiti širše javnosti ne zanjamo, važna pa so za naš nadaljnji razvoj, dokler verujemo, da v mladini leži bodočnost. Mnogokrat pa se dijaška vprašanja pri nas napačno razlagajo, ali pa se jih smatra za brez-pomembna. To je gotovo napačno, kajti na drugi strani vidimo pri klerikalcih, da zelo skrbje za svojo mladino in si v nji vzgajajo naraščaj za bodočnost. Marsikomu se čudno zdi, da se napredno slovensko dijaštvo deli v dve struji, mnogim se zdi to nepotrebno, ker mislijo, da mora biti Slovenec, torej tudi slovenski dijak napreden, ali klerikalen, liberalen ali klerikalen — tretjega ni in je torej cepljenje nepotrebno. Toda to je napačno mnenje. Z veseljem moremo konstatirati, da je velika večina slovenskega dijaštva napredna in da je le mal del pripadel klerikalcem — vključ v vse agitacije in pritisk, s katerim so hoteli klerikalci dobiti mladino v svoj tabor. Ne bilo pa bi zdravo, ako bi ta velika večina naprednega dijaštva ostala brez dela in bi s križem rokami čakala na bodočnost. To bi lahko postalo usodno. Zato je bilo v začetku cepljenje naprednih dijaških vrst nujna zahteva časa in — dijaških razmer. Tekom desetih let so se razmere sicer deloma izpremenile, uspehi pa kažejo, da je bila delitev društev in dela koristna, kajti na ta način je prišlo napredno dijaštvo do trdnjših organizacij in do sistematičnega dela. Na ta način je bilo mogoče organizirati dijaštvo v obeh strujah v narodno-radikalni in v narodno-napredni. Ta delitev vključ medsebojnim nastopom ni bila slovenski narodni in napredni stvari nikdar v škodo, ampak le v korist. Narodna radikalna struja se je postavila na lastne noge kot dijaško-kulturna struja, ustvarila si je svoj program, ki določa nje nazore in delo. S tem je dvignila mladino, da je nastopila pot samoizobrazbe in narodno-pro-

svetnega dela. V tem dobi vsak dijak svoj najlepši delokrog, vzgaja sam sebe in druge. Tako se more mladina pripraviti za bodočnost. Ako je narodno-napredna mladina pozneje stopila na isto pot, je treba to le pozdravljati. Ako sta se tekom časa struji druga drugi približali, ni to še nikak vzrok za združitev — ki jo nekateri smatrajo za tako važno — ampak razmere govore obema strujama le en ukaz: najprej k delu. S tem je vprašanje rešeno za obe strani vsem v korist. Dvoje naprednih društev v vsakem vseučiliškem mestu le pripomore k temu, da je čim več dijaštva v društvi in da vsak član pride do dela. Današnje razmere v domovini potrebujejo dvojnih moči. Drug poleg drugega, ne drug proti drugemu: vsi pa naprej!

Važno vprašanje je postalo razmerje mladine do socialne demokracije. Pred dnevi je „Zarja“ izpregovorila svoje mnenje o dijaštvu. Resnica je, da je socializem kot moderno življensko naziranje zelo vabil mladino za seboj, da pa vključ vsem slabim razmeram v domovini mladina ni zagledala rešitve v socialni demokraciji in je le malo stopala v stranko. Večinoma je to zakrivila stranka sama s svojim postopanjem v narodnem vprašanju. Narodno-radikalna organizacija vzgaja svoje člane na narodnem programu — ne določa pa v ničemer poti bodočnosti v svesti si, da vzgoji svoje člane tako, da najdejo sami pot, po kateri morejo uresničevati v poznejšem življenju svoj kulturni program. Iz tega stališča je nastalo najprej starejšinsko vprašanje, posebej pa še vprašanje razmerja do socialne demokracije, ki so se ji nekateri bližali zaradi demokratizma, ki je izražen v narodno-radikalnem programu. Vprašanje je važno časovno in mladina ga mora razrešiti. V ozki zvezi s tem vprašanjem pa je starejšinska organizacija, ki naj bi družila v skupnem delu vse one, ki so izšli iz narodno-radikalne dijaške organizacije.

Svoj sestanek je združilo dijaštvo z občinim zborom „Prosveta“, v kateri vrši narodno-radikalno dijaštvo svoje prosvetno delo med narodom.

Danes pa manifestira napredno dijaštvo na skupnem shodu v češkem Domu za slovensko vseučilišče.

Želimo sestanku in vsem dijaškim akcijam teh dni najlepšega uspeha.

Iz slovenskih krajev.

Iz Črnuča se nam piše: Na svetu se najdejo pametni, neumni in surovi ljudje. K zadnjim se po vsej pravici sme prištevati tudi naš župnik. Tako surovega človeka v talarju se pač težko najde kot je on. Železnice napada kjer more, jih zmerja, pravi, da so isti same barabe, socialni demokrati in niso ljudje. Mi se ne

pustimo od njega psovati; svetujemo mu, da molči; sicer bomo zahtevali pred sodnijo zadoščenje. Tudi z umazanci se ne pustimo obkladati. Kadar bo on pral naše čunje, ko pridemo iz službe, takrat naj izteče svoj žep pol metra predolgi jezik. Lep je v njegovih očeh samo Jakobov Janče, ali, da se bolje razumemo: Javovc. Dasi se ta čukuladna smetana pridruža po gostilnah kakor kak žganjar (seveda po katoliškem receptu), sta vendar zelo prijatelja. Saj imata oba nekaj rada: župnik kaj okroglega za čukuladno kuhinjo, Javovc pa se „kaj gorkega“ tudi ne brani.

Iz Celja. Klub naprednih akademikov v Celju je priredil zadnjo nedeljo veliko ljudsko slavnost v celjskem Narodnem domu. Obiskalo jo je v zadostnem številu narodno občinstvo iz mesta in drugod. Čudili smo se, da si je društvo naročilo vojaško godbo iz Varaždina, ki stane tako ogromen denar, ko imamo vendar domačo narodno godbo, ki bi našim skromnim razmeram vendar tudi mogla odgovarjati, če bi bilo obojestransko nekaj dobre volje. Kje je tu kaj doslednosti! Preveč zahtevamo, saj vendar vsi vemo, da je klubova gostilna: klerikalni hotel, kjer sedi dr. Benkovič in njegova vredni bratje. Pred tednom je izšla celo neka posebna izdaja štajerskega „Narodnega lista“, ki je hvalila delo, uspehe in naprednost tega „Kluba naprednih akademikov“. Ali bi ne bilo boljše nekaj več resničnosti? Ne pride mi na misel, žaliti kako dijaško strujo, s tem se nikomur ne koristi, odkritosrčnemu človeku pa se gnusi tak pomp in slava, ako vidi, da je naznatraj vse gnijlo. Od koga naj zahtevamo še doslednosti, ako napredna akad. mladina, ki si sama toliko slave poje, tako ravna, to mi povejte prijatelji, ki tožite o žalostnih razmerah.

Iz Gradca. Dne 17. t. m. je priredilo napredno slov. delavsko društvo „Domovina“ v Gradcu v vseh prostorih restavracije „zum grünen Anger“ v Leonhard ulici plesni venček za odhodnico tovarišem-vojaškim novincem. Da so prireditve „Domovine“ priljubljene, kaže dejstvo, da so bili vsi prostori nabit polni. Kakor navadno na veselnicah, ki jih priredi „Domovina“, se je tudi na tem plesnem venčku začelo še pred določeno uro kaj živahno življenje. V veliki dvorani se je sukalo do 50 parov, dočim se je razvila v predvorani in drugih gostilniških prostorih prava domača zabava. Med plesnim odmorom je nastopil moški zbor „Domovine“, ki nas je s svojim sigurnim petjem kar očaral! Le škoda, da ni bilo mogoče veselici prisotnovati tudi neumornemu in za „Domovino“ vlezaslužnemu pevskemu in tamburaškemu vodji, gospodu A. I.; odšel je za nekaj časa na toliko zaslužene počitnice. Gotovo bi ga bilo razveselilo burno ploskanje po vsaki pevski točki; vsaj je to veljalo v prvi vrsti njegovi požrtvovalnosti. Vsa čast pa tudi našim vrlim „Domovincem“. Od teh se lahko marsikdo uči dela in požrtvovalnosti ter ljubezni do naroda. Evo Vam tedenskega reda „Do-

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

— Peter Aretino. Poznaš ga; zmota torej ni mogoča.
— Ni se jim bati. Preden napoči dan, bo pismo v rokah mojstra Petra Aretina.
— In on ti našteje stodvajset srebrnjakov, je dejal Roland ter istočasno skočil nazaj na breg.

Gondolir se je takoj začel pripravljati k odhodu, in Roland je kmalu videl barko, ki ga je pripeljala, kako se oddaljuje in izginja v noč.

Drugo gondolo — tisto, ki je pripeljala Bembo — pa je pridržal kake pol ure, izprašujoč njenega lastnika o raznovrstnih postranskih rečeh, ako da je gondolir, ki ni bil neumnejši od svojega tovariša naposled dejal:

— Ekselencia, za eno besedo ste mi dali rumenjaki; ako mi daste še enega, se vam zakolnem pri Kristu in sv. Marku, da ne pojdem od tod pred dnevom.

Roland mu je dal dva in se nato obrnil k Skalabrinu, ki je gledal ves ta prizor z mračno brezbrzičnostjo.

Prijel ga je za roko, in obadva sta odšla po poljih proti Padovi.

Kakšna je bila vsebina pisma, ki ga je napisal Roland, in kakšna navodila in ukaze je poslal Aretinu, bo bralec kmalu izvedel.

Padovi je Roland našel Bembovo naravnostno sled. Storil je natanko isto kakor škof-kardinal; to je, kupil je dva dobra konja in se s svojim tovarišem takoj odpravil na pot.

Od Padove do Ferrare. in od Ferrare do Bolonje je zasledoval beguna skoraj brez zamude, razen časa, ki ga je rabil, da je izpraševal, orientiral se in iskal pravo sled, kadar jo je izgubil.

V Firenzuolo je dospel dve uri pozneje kakor Bembo, in ker je bila krčma, kjer se je ustavil, edina v vasi, je bil prepričan,

da dobi tu vse podatke, ki jih potrebuje.

Krepčaje se s pičlo večerjo, ki so jima jo prinesli, je razvzljajal krčmarju jezik. Že po prvih besedah je zadobil prepričanje, da se Bembo nahaja v krčmi.

Naglo se je spogledal s Skalabrinom, kakor da bi mu hotel reči:

— Pripravi se! Ga že imava!
Popotovanje, nagli dir, raznovrstni dogodki, porajajoči se ob slehernem koraku tega popotovanja — vse to je bilo napravilo v Skalabrinovi duši običajni učinek.

Dasi je bila njegova boleš še vedno enako globoka kakor prvi dan, vendar ga je nujnost, misliti neprestanoma na cilj tega razburljivega zasledovanja, nekoliko raztresla.

Objokaval je Bianco, a na Bembo je mislil še bolj nego nanjo.

Sovrašstvo je postalo silnejše od žalosti.

Ko je iz razgovora med Rolandom in krčmarjem nenadoma posnel, da zdaj imata morilca njegove hčere, je globoko zasopel in planil koncu od mize, kjer je sedel.

Roland ga je zadržal s pogledom ter mirno povečerjal. Ko je bil gotov, je dejal domaćinu.

— Moj tovariš in jaz nisva nič kaj rada motena ponoči. A saj veste, so popotniki, ki ropočejo brez ozira na druge. Kavalir, ki je prišel pred nama...

— Oh, ta gospod je zelo miren, jamčim vam zanj.

— Že mogoče; a vseeno naju nastanite čim najdalje od njegove sobe. Kje pa je?

— Tu notri! je rekel krčmar tiše.

Pokazal je na vrata, ki so vodila iz skupne izbe v sosednjo.

Roland je naglo pomežiknil, kar je bilo pri njem zmerom znamenje jeze ali vznemirjenosti.

Njegov načrt je bil, počakati, da leže krčmar k počitku, in prodreti nato brez hrupa v Bembovo sobo.

Toda ko mu je krčmar pokazal vrata, je takoj spoznal, da ga je Bembo brez dvoma moral slišati.

Vstal je, namignil Skalabrinu in dejal krčmarju:

— Sicer pa moram nemudoma govoriti s tem gospodom; dajte, potkrajte na njegova vrata.

— Ali... je začel krčmar osuplo.

Skalabrino mu ni pustil časa, da bi dogovoril; prijel ga je za ramo in ga potisnil k vratom. Oštr je nato trepetaje ubogal in potkal.

Nobenega odgovora.

— Vlomi! je dejal Roland.

— Stojte! je vzkliknil krčmar. Saj lahko pridete noter, ne da bi kaj pokvarili; pojdit z mano.

Roland je namignil Skalabrinu, naj ostane za stražo tu, kjer sta zdaj, sam pa je sledil krčmarju, ki ga je vedel okrog vogala na dvorišče.

Krčmar je kar osupnil ob pogledu na steklena vrata, ki jih je pustil Bembo odprta. Planil je v sobo.

— Odšel! je zajčal. Odšel, ne da bi plačal!

Toda takoj je pomislil, da bi bil moral slišati odpiranje voznih vrat; stekel je v hlev, kjer je pogled na konja opravlo mahoma izpremenil njegov kupčijski obup v glasno radost.

Roland mu je sledil korak za korakom. Uganil je vse Bembove misli. Očividno ga je kardinal slišal ter je pobegnil peš.

Ves zamišljen se je vrnil v skupno izbo.

— Kaj je? je vprašal Skalabrino.

— Pobegnil je. Peš.

— Teci, najin je!

— Ni treba. Kardinal beži peš. Njegova ruta iz Benetk preko Firenzuole me vodi ravno tako sigurno, kakor da mi je razložil, preden se je odpravil. Bembo potuje v Rim. Saj ne more nikamor drugam; zato gre tja dol. Njegov namen je, priti peš čez gorove, dospeti v Firenco in odondot preko Siene v rimsko kampanjo.

— In zakaj ga ne bi zgrabila še nocojšnja noč, je dejal orjak; njegov glas se je nalahko tresel.

— Zato, ker se mi zdi, da je boljše, če ga dohitiva šele v Rimu. Ne vem, ali se motim; toda rekel bi, da Bembo ni odšel sam iz Benetk. No, saj bova videla...

Skalabrino je prikimal z glavo, v izraz svojega neomejenega zaupanja.

Prenočila sta torej v Firenzuoli in drugi dan prekoračila Apennini; nato sta potovala preko Firence in Siene. Napravila sta ovinek okrog Bračlanskega jezera ter dospela na večer enajstega dne svojega potovanja v gostilno „Pri vilah“.

(Dalje.)

movinčanov! Do večera naporno delo. Nato dvakratna tedenska pevka vaja, dvakratna tamburaška, dvakrat telovadne vaje „Sokola“. Čez dan težko delo, zvečer do 11. ure različne vaje, a vendar se vidi vsakemu na obrazu, da z veseljem žrtvuje čas in — denar slovenski stvari. Res, posnemanja vredni rodoljubi. Le tako naprej! Ne odnehajte, dokler ne privedete v okrilje „Domovine“ zadnjega graškega Slovenca-delavca. Živel! Ožigosati pa je treba našo graško narodno inteligenco. Ta se ali sploh ne odzove vabilu, ali pa v tako malem številu, da jo prešteješ na prstih jedne roke. Ta malomarnost mora zginiti. Naš spas je tukaj v delavstvu! Plačajmo trud marljivih „Domovincev“ z mnogobrojnimi posetom vsake prireditve. Vzpodbujamo jih k še večjemu uspehu! Čim več veselje se prireja, tem bolj se uvideva potreba „Narodnega doma“. Lokali, ki nam jih Nemci prepuščajo, so vsi premajhni, večjih dvoran pa nimamo na razpolago, ker nam jih nihče ne da. „Narodni dom“ bi vzdržal tisoče. Vplivni gospodje na krov! Pomozite nam do lastnega doma v Gradcu. X.

DNEVNE VESTI.

Delavne razmere pri železnih. Prejeli smo: Zadnjič smo poročali, da se je prof. Jarc na nedeljskem uradniškem shodu v „Unioni“ v Ljubljani izrazil, da je v Avstriji sploh preveč uradnikov, da je po državnih uradih preveč dren. Skušali ste tudi dokazati, na kak način se radi tega ravnanja različnih drž. uradov skušajo otresti tega drena na uradih. Poročali ste n. pr., da morajo ljubljanski poštni uradniki, da se od pomore temu neznosnemu drenu, garati po deset ur na dan, da imajo samo eno nedeljo na mesec nedeljski počitek, v celem poletju komaj tri proste dneve. Vse to samo zato, da ubogi uradniki niso preveč na drenu. Avstrijska vlada je v resnici postrvovalna. Bolje gotovo ne skrbi zanje nobena država kakor ona. Tudi pri nas na železnih se slavnopravne na vse mogoče načine trudijo, da rešijo uslužbenca prevelikega drena. Zato imamo po 16 in 18 ur neprenehoma, da celo 30 ur službo in komaj 9 ur počitka brez vsakih prostih dni v mesecu. Res, kakor pravi sužnji. To pa samo radi tega, da nismo preveč na drenu. Večkrat imamo kar po dve noči zaporedoma službo. Recimo: od 6. ure zjutraj do 10. zvečer službo, potem do 2. ure drugega dne popoldne prosto, od 2. ure popoldne do 6. ure zjutraj službo (prva noč), od šestih do desetih zvečer prosto, potem pa zopet do druge ure popoldne (druga noč) službo. In tako gre vedno naprej. Počitka za kosilo ali večerjo sploh ni, kakor ob času kake mobilizacije. Vrh tega smo še izpostavljeni dežju, mrazu in različnim drugim nevarnostim. Delavske razmere pri železnih so v resnici jako kriče.

Vlada in naše srednje šole. Goriška gimnazija šteje letos nič manj kakor — 1037 dijakov. Skoro polovica je Slovencev. Prva dva slovenska razreda sta prenapolnjena. V enem je 82, v drugem 70 učencev. Vladi je dobro znano, da ne sme biti v nobenem razredu več kot 50 učencev, toda kljub temu ne dovoli pararele, seveda samo zato, ker gre za Slovence. Samostojna goriška slovenska gimnazija se je izkazala letos kot neobhodno potrebna. Res! ni čuda, da pri takih razmerah slovenski profesorji pri svojih dijakih ne morejo doseči zaželjenega vspeha. Dolžnost naših poslancev je, kar še enkrat povdarjamo,

da spravijo v zbornici te kriče razmere na dan in zahtevajo nujno od vlade slovenskih srednjih šol. Gimnazijski naraščaj se vsako leto strahovito množi, prostora pa nikjer.

Kako so nalvi. Socijalni demokratje taje v „Zarji“ zvezo z Nemci. Pravijo, če bi imeli kompromis bi volili skupno kandidatsko listo. Pojte n s svojimi izgovori, kdo vam pa verjame! Dogovor med Nemci in socijalnimi demokratji je takle: V prvem razredu vedo tako Nemci, kakor klerikalci in socijalni demokratje, da vse tri stranke skupno ne zmagaajo. Radi tega Nemci tudi oficijelno ne priporočajo naj vsi volijo rdeče. V drugem razredu imajo soc. demokratje upanje na zmago, zato pa Nemci javno pozivljajo svoje somišljenike, da glasujejo za listo socijalnih demokratov. Pesek v oči je lista Nemcev v tretjem razredu. Rdeči pravijo: ta razred nam je s pomočjo Nemcev zagotovljen. Naj javnost šele potem zve, da so šli „sodrug“ in Nemci skupno. Ni napačen maneuver, samo preneumen, da bi držal. Volilci na te limanice ne bodo sedli. Resnica je — in če socijalni demokratje to še tako taje — da je kompromis sklenjen! — V „Zarji“ pišejo nadalje, da je zagrešil nemški volilni odbor netaktnost, ker je uvrstil v III. volilni razred tri „sodruge“. Kdo pa so ti sodrugi? Ali nista Hans Pirkovič in Lukan Nemca? Ali ne tvorijo nemštva v Sp. Šiški po večini socijalni demokratje, in osobito oni isti, kateri so v kandidatski listi rdečih in Nemcev? Radi tega je pač vseeno če očitajo socijalni demokratje Nemcem netaktnost, ker ta „netaktnost“ je vzpizorjena — pa samo kot slepilo — od sodrugov samih. Eno nerodnost so pa Nemci res zagrešili, in to je, da so črno na belem izdali to, kar smo mi že davno vedeli. V bratskem objemu so se znašli rdeči, črni in Nemci. Heil jugoslovanska socijalnodemokratska — nemško — klerikalna zveza!

Najnovejša zveza. Za Nemci so pricapljali tudi naši klerikalci, sicer jih ni veliko, a kolikor jih je, ti so sklenili včeraj po hudem medsebojnem boju, da gredo skupno z rdečimi v boj proti narodno-napredni stranki.

Socijalni demokratje v Šiški so narodna, slovenska stranka. Kako to, da imajo Nemci vanjo toliko zapupanja, da priporočajo svojim volilcem, naj volijo socijalne demokratje, in imajo ti sami med svojimi kandidati Nemce?

Posestniki! Kdo bo nosil v prvi vrsti zvišane občinske naklade, če volite soc. demokratje?

Obrtniki in trgovci! Konsumno društvo vam že danes dela najhujšo konkurenco, kaj bo šele, ako zavladajo v občini soc. demokratje?

Delavci! Ne v zadnji vrsti bode zadelo tudi vas zvišanje občinskih naklad, ako pridejo v obč. odbor socijalni demokratje. Plačevali boste višjo stanarino, plačevali dražje kruh, meso, vse živež, obuvalo, obleko, perilo, ker bo vsak hišni gospodar, vsak obrtnik in trgovec skušal zvaliti vse breme na vas!

Železničarji! Ne bojte se, ako vam groze socijalni demokratje, da vam bodo škodovali pri delu, v plači! Danes nima socijalna demokracija prav nič tiste moči, ki jo je imela pred leti. Vsak zaveden delavec obrača soc. demokraciji hrbet.

Železničarji-Invalidi! Naznanite vsakega, ki bi vam grozil, da vas bo denunciral, ako uživate majhno pokojnino! Vam je sodnijsko ugotovljen znesek, ki ga morate dobivati in noben socijalni demokrat vam ga ne more vzeti.

Cvetlični dan je določen kakor znano na nedeljo, 24. t. m. in se bo vršil ob vsakem vremenu. Vsem damam in gospodičnam je biti v nedeljo dopoldne točno ob pol 9. uri na svojih pri večeršnjem sestanku določenih mestih. Navodila za poslovanje dobe gospodične pri svojih okrožnih načelnikah, te pa iz litografiranega reda „Naloge okrožnih načelnic pri cvetličnem dnevu“, ki ga priobčujemo tudi v današnjem listu.

V soboto popoldne pa se prične prodajanje cvetk v korist dijaškega podpornega društva „Radogoj“ samo v naslednjih cvetličnih zalozah: v kavarini Prešeren ga. Kremova (za Prešernovo ulico, Marijin trg in Wolfovo ulico), ga. Bernatovič „pri Zlati ribi“ (za Stritarjevo ulico in Pred škofijo), ga. Vida Pogačnikova (za Glavni trg in Stari trg) v Narodni kavarni ga. Planinškova (za Židovsko ulico, Dvorski in Kongresni trg) in ga. Widrova (za Šelenburgovo ulico in Dunajsko cesto). Gospodičnam in damam teh cvetličnih okoliš je biti torek že v soboto ob pol 5. uri na določenih mestih. Na večernem vseučiliškem shodu bo vodila načelnica cvetličnega okraja „Mestni dom“ ga. notar Hudovernikova cvetno prodajo. Enako se bo v soboto prodajalo cvetje tudi pred predstavo v dež. gledališču.

Akademikom-rediteljem pri cvetličnem dnevu naznanjamo, da morajo biti na svojih mestih točno v nedeljo ob pol 9. uri oz. v soboto pol 5. uri. S seboj lahko pripeljejo v namen razdelitve dela še svoje akademske kolege. Vse akademike opozarjamo na pregled, ki visi v izložbi „Narodne knjigarne“, kjer je razvidno, kateremu cvetličnemu okrožju kdo pripada.

Odiranje pri cvetličnem dnevu ne bo nobenega. Sprejel se bo vsak denar, da je le primeren pravi vrednosti cvetke. Tudi dvajsetica, celo desetica ni premalo, kajti nič nam ni bolj oddaljeno, kakor izsiljevanje in odiranje. Denar je vreči neposredno v zaklenjeni nabiralnik, katerega bo imela vsaka gospodična prodalka pri sebi. Cvetke nosite v gumbnici!

Sestanek narodnih dam, o katerem je pomotoma poročalo včeraj „Jutro“, da se vrši 22. t. m., je bil že v četrtek 21. t. m. Zelo lepa vdeležba resničnih in delavnih narodnih dam nas navdaja z zavestjo, da bo cvetlični dan lepo izpadel.

Narodnim gospodičnam, ki so bile zadržane udeležiti se damskega sestanka 21. t. m. in torej niso še pridobile določenih cvetk. okrožjem, pa bi želele vendar sodelovati pri cvetličnem dnevu, naznanjamo, da se lahko še priglase k sodelovanju gospe modistki Ozmečovi, v Šelenburgovi ulici, ki sprejema kot odborica za cvetlični dan take prijave do sobote zvečer. Tu se določi tudi cvetlična zaloga, kateri bo pripadala gospodična priglasevka, ki dobi tu tudi vse potrebne informacije.

Iz ljudskošolske službe. Na mesto zaradi bolezni na dopustu se nahajajočega učitelja Henrika Paterosta je imenovana kot suplentka na ljudski šoli v Senožčah učiteljica Angela Sila iz Šmihela. Bivša suplentka na ljudski šoli v Senožčah Milena Debevec je imenovana za provizorično učiteljico in voditeljico na enorazrednici v Šmihelu. Provizorična učiteljica Ivana Draksler je imenovana za provizorično učiteljico v Dvoru. Bivša suplentka v Št. Rupertu Ida Papula je imenovana za provizorično učiteljico v Kalu in bivša suplentka v Čatežu Marija Strauss za provizorično učiteljico in voditeljico v Zanešku. Na mesto učiteljice na dopustu Zofke Suša je imenovana kot suplentka na štirirazrednici na Jesenicah Klotilda

Burgarjeva. Za provizorično učiteljico in voditeljico v Teletjem vrhu je imenovana Marija Grobovšek. — Za provizoričnega učitelja na ljudski šoli v Borovnici je imenovan Josip Stojkovič. Za provizorično učiteljico na tri-razredni ljudski šoli v Brusnicah je imenovana Pavla Zure, za suplentko na petrazredni dekliški šoli v Kranju pa Olga Šavnik.

Nemška nesramnost in predrznost. Tisti politični smrkavci, ki pisarijo v „Grazer Tagblatt“ so izustili pobalinsko zahtevo, da mora biti od 50 učiteljev in profesorjev, ki bodo nastavljeni na novi drž. obrtni šoli, čuje! — polovica — Nemcev! Tako si ta nemška ohola svojat, ki se je na Kranjskem že vseh dobrot in koncesij preobjedla, drzne staviti take zahteve! Pa je bolje, da pusti mestna občina obrtno stavbo na Mirju podreti ali pa jo porabi za ljudske šole, nego dunajski vladi delati za svoj denar usluge, ki jih zahtevajo prepotentni ljubljanski fantalini v kazini. Še tega se manjka!

Mednarodni šahovski turnir v Karlovih Varh na Češkem. Situacija po XXII. šahovski seriji je sledeča: Teichmann 16½, Rotlevy 14½ (1), Rubinstein, Schlechter 14½, Némecović 13½, Marschall 13, dr. Vidmar 12 (1), Alechin 12, dr. Tartakovec 11½ (1), Leonhard 11½, Duras, Spielmann 11 (1), Stüchting 11, Cohn, dr. Perlis 10½, Dus-Chotimirsky 10, Burn 9½ (1), Löwenfisch 9 (1), Salve 9, Johner, Kostić Rabinović 8½, Fahrni 8 (2), Jaffe 7½ (1), Alapin, Chajes 7.

Bratje Sokoli! Premislite je nam vsem priljubljeni brat Božidar Šibenik. Nagla smrt nam je vzela enega izmed najboljših telovadcev. Pogreb se vrši od Sv. Krištofa ob pol 4. uri v soboto k Sv. Križu. Sokol I. se zbira ob tričetrt na 3. uro pred društvenimi prostori v Ilirski ulici, odhoda točno ob 3. uri. Skazimo dragemu bratu v obilnem številu zadnjo čast!

Odbor Sokola I.
Stavka pri tvrdkah Bonač. Z ozirom na včerajšnjo tozadevno notico g. Bonača sen. smo dobili iz krogov knjigovoskih pomočnikov sledeče p. jasnilo: Pogodba, o kateri je v oni notici govor, se je napravila 1. 1907. O kartonažni tovarni v nji sploh ni govora, ker je takrat v kartonažni tovarni g. Bonača delal le en sam pomočnik. Med tem so se razmere izpremenile in kartonažna tovarna se je povečala. G. Bonač je v kartonažno tovarno dirigiral knjigovoske pomočnike iz knjigovozne, ki so v knjigovoznici delali le po 9 ur na dan, v kartonažni tovarni pa so morali delati po 9½ ure, zadnji mesec pa po 9½ ure. Društvo knjigovoskih pomočnikov o tem do zadnjega časa ni vedelo ničesar. Ko je to zvedelo, so šli zastopniki društva h g. Bonaču jun. takoj intervenirati, da bi se delalo po 9 ur. Toda prvič g. Bonača jun. niso dobili doma, drugič se jim je skril, tretjič pa jih je kar kratkoma od slovil. Nato šele se je g. Bonaču jun. poslalo pismo, v katerem se grozi s stavko, če se delovna doba v kartonažni tovarni ne zniža tekom 48 ur na 9 ur. Ker dopis ni imel uspeha, se je pričelo s stavko. — Kar se pa tiče stavke v knjigovoznici g. Bonača sen., je stvar tudi jasna. Takoj v sredo zvečer po razglasitvi stavke v kartonažni tovarni g. Bonača jun. je g. Bonač sen. svojim pomočnikom po-

vedal, da bodo drugi dan začeli škatljati delati. Ker pa oni za tako delo niso najeti in ker niso hoteli kršiti solidarnosti s svojimi tovariši iz kartonažne tovarne, so tudi oni stopili v stavko. Neresnično je torej, da bi g. Bonač sen. ne vedel, zakaj knjigovoski pomočniki tudi pri njem stavkajo. — Stavke torej niso zakrivilo pomočniki ne v prvem, ne v drugem slučaju brez vzroka, ampak sta jo povzročila edinole gg. Bonač jun. in Bonač sen.

Redko slavlje. V nedeljo, dne 1. oktobra t. l. bo slavil znani lovec Matija Papler iz Breznice pri Kranju zlato poroko. Ob desetih dopoldne bo sv. maša pri sv. Joštu, nakar se svatje podajo v znano gostinjo „pri Končovcu“ pod sv. Joštom, kjer se vrši skupni obed. Matija Papler je rojen v Besnici. Star je 81 let in je eden najstarejših lovec na vsem Gorenjskem, ker lovi že nad 60 let. Njegoveta Meta Papler, rojena Rakovc, je rojena na Jami pri Kranju, stara je 73 let. Lovsko društvo pošlje ob tej priliki posebno deputacijo in se vsi gg. lovci in prijatelji lovec najuljudnejše vabijo k tej slavnosti. Ako kdo želi natančnejšega pojasnila o tem, ga mu da drage volje g. E. Kovačič v Stražišču pri Kranju.

Narodni trg Ilirska Bistrica, katerega prebivalci so nedvomno sami Slovenci ima dva hotela. Clovek bi mislil, da bosta tudi varovala svoj slovenski značaj. A temu ni tako. Seveda! Slovenci moramo hlapčevati tujcem, četudi nimamo ničesar od njih. Neki naš prijatelj nam je poslal kot dokaz naše narodne mlačnosti papirnat serviet, ki ima samonemski napis: Hotel-Restaurant „Illyria“, Ill. Feistritz. Samoslovenskih seveda nimajo. Žalostno!

Zapiranje bančnih uradov. V sporazumu z vsemi tukajšnjimi bančnimi zavodi se naznanja, da ostanje kakor dosedaj tudi vnaprej ob sobotah in dnevih pred prazniki blagajne bank odprte samo do 1. ure popoldne, kar naj izvoli p. n. občinstvo vpoštevali. Ljubljanski germančki so pred včerajšnjem po noči v Zvezdi na nezasišan način divjali. Ko so pa zagledali neko mirno družbo Slovencev, so pa bili kar iz sebe. Heil klincev ni bilo ne konca ne kraja in prišlo je celo do dejanskih napadov na Slovence. Policije seveda ni bilo dolgo nikjer. Morali so napadeni Slovenci iti na stražnika, ki je potem vročkovrno sinove matere Germanije vzel na protokol. Upamo, da se bo gospodom kri temeljito ohladila.

Ideal. Od sobote do ponedeljka: Ljudski praznik na Japonskem. (Po naravi) Razvitek rastlin. (Znanstveni film.) Sida, egiptovska tragedija v barvah. Za smeh skrbje: Luka, boječ ljubimec in Little Janez in metulj. Pri večernih predstavah: Putifarjeva žena, pretresljiva drama. Od sedaj naprej se vrše večerne predstave ob 7, 8, in 9. V torek senzacionalna novost: Avijatik in žena žurnalista. Dolgost slike 1000 m.

Umor na Črnučah.

Po vsej Ljubljani se razpravlja o nesrečni smrti g. Božidarja Šibenika, člana ljubljanskega telovadnega društva Sokola I. Pokojnika so našli v četrtek zjutraj na Črnučah pod nekim kozolcem težko ranjenega. V bližini je ležalo kolo, ki je bilo popol-

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo Tolstovrško slatino

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

MALI LISTEK.

I. E. RUBIN.

Povest o pridni punčki.

Pozdravljene, ve dobre bele lastovke, ki ste takoj v začetku jeseni napolnile zapuščene ljubljanske ulice. Kako prazno je bilo mesto brez vas! Ko ste koncem šolskega leta odšli iz mesta, odšlo je z vami vse življenje. Bog ve, kam ste se izgubile: v letovišča, ali domov, ali k tetam na počitnice? Vedno smo se spominjali na vas, ko smo stopali čez prazne razbeljene ljubljanske ulice. Vročina je bila velika, ljudij nikjer, vse mrtvo, vse prazno, le prazen tramvaj je zvonil po ulicah in konji izvoščekov so dremali pred kočijami ter si leno odganjali nadležne muhe. Tuintam se je oglašal glas: „sladolead“, tuintam se je zganila zagnjena gardina, tuintam je stopil kdo iz veže na ulico in je zopet izginil. Vidite, tako je mesto brez vas! Sedaj pa ste se zopet vrnile ve, ve... kako bi vas imenoval? Lastovke lete v jeseni na jug, a ve prihitite iz vseb strani slovenske domovine v belo Ljubljano. Pozdravljene! Pozna se vam da ste bile pri skrbnih mamicah, dobrih teticah, ljubkih babicah, dobrovoljnih stricah,

Zalita in rdeča so vaša lička, obraz nekoliko zagorel od poletnega solnca in oči žive, polne radosti in življenja. Tako ste se vrnile in napolnile ljubljanske ulice, ve, majhne, manjše, večje, velike... Da, tudi zrasle ste! Him, ne sicer mnogo, v dveh mesecih počitnic ni bilo mnogo časa, vendar... Preide leto, pridejo zopet počitnice in zopet bomo vsi nekoliko večji. Da, zakon narave je tak... In seveda v dveh mesecih se je tudi moda izpremenila: novi klobuki, nove jopice, nova krila, novi čevljički... Popolnoma nove ste se vrnile: prej se je človek vas že privadil na ulici, ko je že vedel, kakšen obrazek se prikaže pod tem ali onim bolj ali manj velikim slaminikom. No, slaminik je ostal kje doma za spomin na mlada leta, ali pa ga bo zadela bogve kaka zla usoda. Mi pa se bomo morali navaditi na nove klobuke... Nihče ne more reči, da nimate okusa; to je bilo primerjanja in popravljanja tam pri šiviljah, pri modistkah; morebiti je bil celo preprič, žalost, jok. Bog nas varuj!

No, vse se je srečno izteklo: ve ste nove, lepe, mlade in ko ste se vrnile v mesto, se je vse oživelo; kakor da je vse prišlo z vami in za vami... Ne bilo bi čudno. Kdo bi se vas ne razveselil? Blondinke, brunetke, temne, rdeče... z majhnimi kiticami, v velikimi frizurami, s kodr-

čki na čelu, z zavitki ob straneh — kdo bi naštel vse razlike in vse posebnosti: toliko podobnosti in vendar niti dve enaki, toliko skupnega, vendar pri vsaki kaj posebnega! Bog ve, kam v stara leta ostane tak spomin! In poleg tega človek pregleda vso bodočnost: kdo ve, kam vas bo zanesla pot z ljubljanskih ulic, kjer se ozirajo za vami zaljubljene in nezaljubljene oči. Bog ve, komu bo svetila v življenje krasota vaše mladosti. Kdo bo nekoč poljubljajal te sladke ustnice, kdo bo sprejemal objeme teh nežnih rok, kdo bo pil srečo ljubčih pogledov? Kje je junak, o katerem sanja srce, kje je on, ki bo dobil v dar čisto zlato ljubezen, kje je oni, ki bo nekoč mož?

Toda ve ne mislite o vsem tem. Kdo ve, kake lepe misli motijo vaše mlade glave. Na dom mislite morebiti, na papa in mama, na brate in sestre, na igre in igrace, na teto ali babico, na strica ali... Morebiti tudi na študenta, ki je prihajal k vam, ali na vrtnarja ali na kočijaža. Rože vas morda vabijo, ki so ostale doma v vrtu, ali ona utica, kjer se popoldne tako lepo čita, ali mrežna gugalnica, razpeta med drevesoma, kjer se človek tako lepo ziblje in sanja o vseh mogočih in nemogočih stvareh. Ali pa morebiti ona stezica v parku, v gaju, ali na polju, kjer je šel...

Pssst... Nič takega. Rad vam verjamem. Vendar so zasnjane vaše lepe oči, tako žive in radovedne: ali v spomin na preteklost, ali v sanje bodočnosti? Kaj prinese leto, celo leto; ne le v šoli, tudi drugod? In same ne veste, kako je z onimi, ki stoje po ulicah in gledajo... Kateri izmed njih? Kdo ve, kaj moti vaše mlade glave, ko jaz premišljam o vaši usodi.

In vaši novi klobuki, gospodičnel! Kdo si je mogel izmisliti vse te različne oblike, ki tako lepo pristajajo vašim malim malim obrazčkom? Kakor bi cvetke posejal po ulicah, tako različne mnogovrstne. In pod njimi se sveti dvoje mladih nagajivih oči in skrit nasmeš igra krog ust... Ne povsod: tuintam tak resen, ponosen obraz, kakor da ni nikogar na ulicah, in drugod plašen nemiren pogled, kakor da bi se bal sveta. No, nič hudega. Vidite cvetke se takoj v popku poznajo, kaj bo iz nje: roža, astra, vijoliča, mačeha... Tako lahko sodimo o vas, katera bo koketka, katera bo resna in katera bo stroga. Kdo bi mogel imeti slabe misli, ko pogleda na pomladanski vrt; vse se zdi človeku lepo, krasno, vabljivo. Kdo bi vas ne ljubil... Zopet napačna beseda, toda brez zlega namena. Vem, da se vam muči dalje, ko hitite po dve, po tri po ulicah. Niti ne ozrete

se, ako vas spremlja vroč pogled. Toda tako smo se vas vzradostili le pote žejne oči.

Morebiti je še vam dolgčas po domu in hitite pisat domov pisma polna poljubov, ali pa ste morebiti vesele, da ste zopet v mestu, in se ne morete nahoditi po teh polnih ulicah. Zato tako hitite mimo. A jaz sem vam hotel povedati povest o pridni punčki. Spomnil sem se je, ko sem vas zopet zagledal. Spomnim se je vselej, ko odhajajo študentje iz mesta in v jeseni, ko ve oživite zapuščene ulice. Ampak letos posebno...

Pravite, da ni časa. Po zimi. Ne, prav sečaj leži na srcu. Morebiti nečete poslušati, ker govorim o pridni punčki. Toda bila je res pridna. Tudi vas sem pohvalil, vse, velike, večje, manjše... Da, vidim, da vam ni po volji; nezadovoljno se vihajo vaši noski. Oni lepi... Nikar, bilo bi škoda. Vem, da sem naredil napako: ako govorim o ženskah, ne govorim v pozitivih, niti v superlativih — ampak vedno v komparativih, ako pa govorim z ženskami, pa ne govorim nikdar v komparativih... Toda jaz govorim z vami in o vas, in to je težka reč.

(Konec.)

Danes in jutri cvetlični dan za slovenske visokošolce!

Trгоvec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega podjetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit

samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

Konfekcijska trgovina A. LUKIČ, Ljubljana

Pred škofijo šte. 19

priporoča svojo velikansko zalogo izgotovljenih oblek po najnovejšem kroju za gospode, dečke in otroke.

Najnovejše v

konfekciji za dame in deklice.

Solidna in točna postrežba.

Najnižje cene.

NAZNANILO.

Udano podpisani si usojam slav. p. n. občinstvu naznaniti, da sem otvoril

cvetlični salon

v Zvezdi, Kongresni trg šte. 3,

kjer bom izdeloval sveže in suhe vence ter šopke s trakovi in napisi, kakor tudi vse druge v to stroko spadajoče predmete, po najnovejši obliki hitro in točno in zagotavljam najnižje cene. Zunanja naročila točno in vestno. — Priporočam se za obilen poset in naročila in bilježim z velespoštovanjem

VIKTOR KORSIKA ml. umetni in trgovski vrtnar.

FR. ŠEVČIK

puškar

v Ljubljani,

Židovska ulica št. 7

priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega sistema, kakor tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižjih cenah. Zaloga potrebščin za ribji lov.

Popravila se izvršujejo točno.

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

Slovenci darujte za „Sokoljski dom“ v Borovljah.

FR. KS. KASPER

Ljubljana, Vegova ul., v bližini realke.

Zaloga raznega pohištva

hišnih oprav za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tapetiranega pohištva, naslanjačev, otomanov, kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih platnenih in lesenih rolo, žaluzij in železnih valčnih zastorov. — Velika množina izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe vedno v zalogi.

Priznalna pisma, ceniki in vzorci na poljubno razpolago.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Vsa čista dobička se razdeljuje zavarovalcem; dosedaj se ga je izplačalo K 2,495.719.—

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Reserve in fondi K 54.000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.856.860/58.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovanske-narodne uprave.
Vsa pojasnila daje:
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.
Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Zavaruje proti tatvini, razbitju ograd in okenskih plošč. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, kodar posluje. Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnokoristne namene.

Del. glavnica:
K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 610.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Šelenburgeva ulica šte. 7 (nasproti glavni pošti).

Kupuje in prodaja:

vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritete, delnice, srečke itd. — Vajete in devize. — Predajati na vrednostne papirje in blago ležalo v javnih skladiščih.

Premese k vsem žrebanjem.
Centrala v Trstu.

Vloge na knjižice

od dneva vložitve $4\frac{1}{2}\%$ do dneva dviga.
Rentni davek plačuje banka iz svojega.
Na tekoči in žiro račun po dogovoru.
Zivahna zveza z Ameriko.

Akreditivi.
Menjalnica.

Eskomptuje

menice, devize in fakture — Zavarovanje vrednostnih papirjev proti kurznim izgubam. — Revizija žrebanja srečk itd. brezplačno. — Stavba-krediti. — Rembours-krediti. — Borna naročila.

Banko.

Filijalka v Opatiji.

Največja zaloga oblačila je v Angleškem skladišču oblek

Ljubljana, Mestni trg 5.

Za jesensko in zimsko sezijo je prišlo svežega blaga nad 30.000 komadov, in sicer: oblek, površnikov, zimskih sukenj, pelerin, klobukov in čepic za gospode in dečke. — Najnovejši kostumi, krila, bluže, mantile, raglani in pelerine za dame in deklice. Najnižje cene. Solidna postrežba.

O. BERNATOVIČ.

Rezervni zaklad
nad pol milijona
kron

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice

Stanje hranilnih
vlog dvajset
milijonov kron

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v LJUBLJANI Dunajska cesta šte. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih

$4\frac{1}{2}\%$

brez odbitka rentnega davka

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Posojuje na zemljišča po $5\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije ali na amortizacije po dogovoru.

Telefon šte. 185 interurban.

Eskomptuje
trgovske menice.

Ustanovljena
leta 1882.

Denarni promet
v letu 1910
K 100.000.000.—

Eskomptuje
trgovske menice.

Ustanovljena
leta 1882.

Upravno premoženje
v letu 1910
K 20.500.000.—

Pril. avstrijski poštni hranilni št. 833.406.
Pril. ogrski poštni hranilni št. 19.884.